

Handläggare
Camilla Karlsson
Telefon: 08-508 33 558

Till
Utbildningsnämnden
2020-05-28

Lokalvård i egen regi

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2020/165

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om lokalvård i egen regi från Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) till utbildningsnämnden för besvarande. I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att i dialog med de fackliga organisationerna och stadens nämnder och styrelser utreda de ekonomiska och organisatoriska förutsättningarna för att ta över lokalvården inom stadens verksamheter i egen regi.

Utbildningsförvaltningen ställer sig tveksam till en utredning och avstyrker därför förslaget. Det motionärerna argumenterar för har utbildningsförvaltningen reglerat i avtalen med städbolagen. Det innebär rimlig arbetsbelastning, förmåner likt utbildningsförvaltningens egna samt krav och uppföljning kring hygien, kvalitet och miljö. Dessutom utförs en del av städningen i egen regi då detta motsvarar behovet för de aktuella skolorna. Förvaltningen ser också svårigheter med att göra en utredning som ger en objektiv bild över hur resurseffektivt städning i egen regi görs.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det som svar på remissen.

Bakgrund

Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion som föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att överta lokalvården inom stadens verksamheter i egen regi. Utbildningsnämnden har fått motionen på remiss av kommunstyrelsen.

Ärendet

Motionärerna föreslår att en utredning görs gällande omprövning av lokalvård på entreprenad. Skribenterna menar att denna bör innehålla ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för att städa i egen regi. Motionen argumenterar vidare för att barn och unga ska tillförsäkras en giftfri och hälsosam miljö. Vidare anføres att arbetsmiljön för lokalvårdare behöver förbättras för att minska arbetsrelaterade sjukdomar/skador. Anställda lokalvårdare skulle möjliggöra heltidsanställningar på ett annat sätt menar motionärerna. Det skulle också garantera kollektivavtalsenlig lön, tjänstepension och försäkringar. En utredning skulle visa om staden sparar pengar av att upphandla städtjänster av vinstdrivande företag och om det är resurseffektivt i ett hållbarhetsperspektiv där kvalitet, miljö, hygien, arbetsmiljö, kollektivavtal och andra viktiga verksamhetsaspekter vägs in.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 maj 2020. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 13 maj 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen värnar städpersonalens arbetsvillkor genom att krav ställs på kollektivavtalsliknande villkor i städupphandlingar. Dessutom säkerställs i avtalen att leverantörernas städpersonal har rimlig arbetsbelastning och friskvård på arbetstid och massage i syfte att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar/skador. Fortbildningsinsatser inom lokalvård kravställs och följs upp. Krav ställs även på leverantörer vad gäller miljö och hygien. Genom en uppföljning av avtalsefterlevnad säkras såväl kvalitet och andra hållbarhetsaspekter.

Om målet är heltidsanställningar kan detta komma att påverka andra kollektivavtalsområden som kan försvåra detta. Dessutom skulle det

kunna bli en ekonomisk belastning om krav ställs på heltidsanställda lokalvårdare på skolenhetsnivå som går utöver vad det finns behov av.

Inom utbildningsförvaltningen finns varierat behov gällande lokalvård i kombination med andra tjänster. Ett 30-tal skolor städar därför i egen regi idag.

Det finns cirka 180 grund- och gymnasieskolor inom utbildningsförvaltningen. Förvaltningen ser svårigheter med att göra en utredning som ger en objektiv bild över hur resurseffektivt städning i egen regi görs. Det räcker inte med att titta på en enskild skola utan en sådan utredningen behöver vara mycket omfattande och exempelvis täcka in följande.

- Innehålla en analys av de organisatoriska och ekonomiska förutsättningar i andra kommuner som gått från entreprenad till egen regi för att sen övergå till entreprenad igen.
- Inkludera omställningskostnader¹ från nuvarande driftsformer till att driva lokalvård i egen regi.
- Omfatta totalkostnad² för lokalvård per/kvadratmeter avseende egen regi vs entreprenad.
- Om städning i egen regi utförs mer kostnadseffektivt än motsvarande vinster i förvaltningens städbolag.
- Vilken kvalitet som erhålls vid utförande inom egen regi vs entreprenad.
- Alternativa organisationsformer, tex om rektor ska ansvara för lokalvårdare eller om det organiseras i en separat organisation.
- Belysa eventuella skillnader kring hälsa/miljö/kvalitet om lokalvård utförs i egen regi vs entreprenad.

Mot bakgrund av att förvaltningen redan tagit ansvar för de hållbarhetsaspekter skribenten anför i städentreprenaderna, ser förvaltningen därför inget behov av en utredning och avstyrker förslaget.

Konsekvenser för jämställdhet

Då ärendet utgör svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

¹ Tex vilka andra upphandlingar som måste göras, rekrytering av kompetens för att kunna driva lokalvård i egen regi, löneadministratörer, ekonomer, arbetsledare
² Lön, lönebikostnader, sjuklön, utbildning, vikarier, städmaterial/utrustning, rehab, utbildning, arbetsledning, arbetskläder

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart med anledning av svarstiden.

Bilaga

Motionen Lokalvård i egen regi – något alla kan vinna på